

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2015 оны...дугаар
сарын...-ны өдөрхот

Улаанбаатар

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

1.1. Энэ хуулийн зорилт нь хувь хүн, хуулийн этгээд бусдын нэр дээр бүртгүүлсэн, нуун дарагдуулсан өөрийн өмчлөлийн хөдлөх болон үл хөдлөх хөрөнгө, түүнтэй адилтгах бусад хөрөнгө, олсон орлого, үзүүлсэн үйлчилгээгээ ил тод болгон үнэн зөв, шударгаар санхүү, татварын болон нийгмийн даатгалын тайланд тусгаж, шинээр тайлагнасан, гаалийн байгууллагад нөхөн мэдүүлсэн, улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлсэн байх ба эдгээр үйл ажиллагаа нь хувь хүн, хуулийн этгээдийн зүгээс сайн дурын үндсэн дээр хийгдсэн тохиолдолд тэдгээрийг хуульд заасан хариуцлага болон албан татвараас нэг удаа чөлөөлөхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл. Хуулийн үйлчлэх хүрээ

2.1. Татварын тухайн төрлийн татварын хууль болон Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн дагуу албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөхөөр, Эд хөрөнгө өмчлөх эрх, түүнтэй холбоотой эд хөрөнгийн бусад эрхийн улсын бүртгэлийн тухай болон Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн дагуу эд хөрөнгө, үйл ажиллагаагаа бүртгүүлэхээр, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн дагуу санхүүгийн тайлан гаргахаар, Авлигын эсрэг хуулийн дагуу хөрөнгө орлогын мэдүүлэг гаргахаар заасан хуулийн зохицуулалтад хамаарах хувь хүн, хуулийн этгээдэд энэ хууль үйлчилнэ.

2.2. Энэ хуулийн 3.1-д заасан хугацаанд хөрөнгө, орлогоо сайн дурын үндсэн дээр ил болгон бүртгүүлж, мэдүүлж, тайлагнаагүй хувь хүн, хуулийн этгээдэд энэ хууль үйлчлэхгүй.

3 дугаар зүйл. Ил болгож мэдээлэх хугацаа

3.1. Сайн дурын үндсэн дээр хөрөнгө, орлогоо ил болгож бүртгүүлэх, мэдүүлэх, тайлагнах хугацаа нь энэхүү хууль батлагдан хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусна.

4 дүгээр зүйл.Бүртгүүлэх, мэдүүлэх, тайлагнах ажиллагаа

4.1.Татварынболоннийгмийндаатгалынтухай хуулийнхүрээнд 2015 оны 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс өмнөх хугацаанд тухайн төрлийналбантатвартөлөгчөөр татварын албанд, ажиллогчоор нийгмийн даатгалд, үйл ажиллагаагааулсын бүртгэлд бүртгүүлсэн, санхүү, татварын тайлангаа гаргасан байвал зохих хувь хүн, хуулийн этгээд ийнхүүбүртгүүлээгүй, мэдүүлээгүй, тайлагнаагүй боловчэнэ хуульд заасан хугацаандхолбогдохбайгууллагад сайндурынүндсэндээршинээр бүртгүүлсэн, мэдүүлсэн, тайлагнасан бол,мөн холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу хөрөнгө орлогоо бүртгүүлээгүй, мэдүүлээгүй хувь хүн, хуулийн этгээд энэ хуулийн хэрэгжих хугацаа дуусгавар болохоос өмнө холбогдохбайгууллагад сайндурынүндсэндээршинээр бүртгүүлсэн, мэдүүлсэн бол доордурдсанхуульдзаасанбүртгэлд хамрагдаагүй, албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөөгүй, хөрөнгө, орлогоо нуун дарагдуулсны улмаас хүлээх хариуцлагааснэг удаа чөлөөлнө:

4.1.1.Нэмэгдсэн өртгийнналбантатварынтухайхууль;

4.1.2.Татварын ерөнхий хууль;

4.1.3.Нийгмийн даатгалынтухайхууль;

4.1.4.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль;

4.1.5.Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль;

4.1.6.Гаалийн тухай хууль;

4.1.7.Авлигынэсрэгхууль;

4.1.8.Захиргааны хариуцлагынтухайхууль.

4.2.Энэ хуулийн 4.1-д заасныдагуусайн дурын үндсэн дээр албантатвартөлөгчөөр шинээр бүртгүүлсэн, эд хөрөнгө, үйл ажиллагаагаа улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлсэн, санхүү, татварын тайлангаа шинээр тайлагнасан, хориглосноос бусад хилээр мэдүүлээгүй нэвтрүүлсэн бараагаа гаалийн байгууллагад нөхөн мэдүүлсэнхувь хүн, хуулийнэтгээдийнбүртгүүлэх, мэдүүлэх, тайлагнахаас өмнөххугацаандолсонналбантатварногдохорлогоболонорлогоосбусадалбантатварног дохбараа, ажил, үйлчилгээ, үйлажиллагаа /цаашид “орлогоосбусадалбантатварногдохзүйл” гэх/-ндалбантатвар, хүү, торгууль, алдангинөхөнногдуулахгүй.

4.3.Энэ хуулийн 4.1-д заасны дагуу нийгмийн даатгалд ажил олгогчоор шинээр бүртгүүлсэн, эсхүл нийгмийн даатгалын шимтгэлногдоххөдөлмөрийнхөлснийсан, түүнтэйадилтгахорлогыгнуусанбуюухэмжээгньбууруулснаасайндурынүндсэндээрил болгож, тайлагнасан нөхцөлд нуусан болон бууруулсан орлогод ногдох шимтгэлийг нөхөн төлүүлж, алданги, хариуцлагаас чөлөөлнө.Нийгмийн даатгалын байгууллагад ажил олгогчийн шинээр гаргаж өгсөн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тайланг нийгмийн даатгалын эхлэлтийн тайлан гэж үзнэ.

4.4. Нуун дарагдуулсан, бусдын нэр дээр бүртгүүлсэн үл хөдлөх болон хөдлөх хөрөнгө бусад орлогоо сайн дурын үндсэн дээр ил болгож мэдүүлсэн хувь хүн, хуулийн этгээдэд энэ хуулийн 4.1, 4.2 дахь заалт мөн адил хамаарна.

5 дугаар зүйл. Албантатварногдохорлого, орлогоосбусад албантатварногдохзүйлийгмэдүүлэх, нийгмийндаатгалыншимтгэлногдохорлогыгтайлагнах

5.1. Албантатварногдохорлого болон орлогоосбусад албантатварногдохзүйл, түүнчлэн нийгмийндаатгалыншимтгэлногдохорлогыг 2015 оны 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс өмнө хугацаанд нуундарагдуулсан боловч энэ хуулийн 3.1-д заасан хугацаанд сайн дурын үндсэн дээр ил болгож, санхүүгийн болон албантатварын, нийгмийндаатгалын шимтгэлийн тайланг шинээр гаргаж харьяалах татварыналба, нийгмийндаатгалын байгууллагад сайн дурын үндсэндээ мэдүүлсэн болтухайн хувь хүн, хуулийн этгээдийг энэ хуулийн 4.1-д заасан хуульд заасан хариуцлагаас нэг удаа чөлөөлнө.

5.2. Энэ хуулийн 4.1-д заасны дагуу харьяалах гааль, татварын алба, харилцагч санхүүгийн байгууллагад сайн дурын үндсэн дээр шинээр гаргаж өгсөн санхүүгийн болон татварын тайлан, гаалийн байгууллагад нөхөн мэдүүлсэн барааны мэдүүлэг, холбогдох байгууллагад шинээр гаргаж өгсөн хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг тухайн хувь хүн, хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааны эхлэлтийн тайлан баланс, хөрөнгө орлогын мэдүүлэг гэж тус тус үзэх бөгөөд эдгээр тайлан, мэдүүлэгт сайн дурын үндсэн дээр мэдүүлж шинээр тусгасан албан татвар ногдох орлого, орлогоос бусад албан татвар ногдох зүйлд албан татвар, хүү, торгууль, алданги нөхөн ногдуулахгүй.

5.3. Энэ хуулийн 5.2-т заасны дагуу чөлөөлөгдөх албан татварт доор дурдсан албан татвар хамаарна:

5.3.1. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар;

5.3.2. Хувь хүний орлогын албан татвар;

5.3.3. Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар;

5.3.4. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар;

5.3.5. Онцгой албан татвар;

5.3.6. Гаалийн албан татвар;

5.4. Энэ хуулийн 5.1-5.3-т зааснаас бусад албантатварногдохорлого, орлогоос бусад албантатварногдохзүйлийг албантатвараас чөлөөлөхгүй.

5.5. Энэ хуулийн 3.1-д заасан хугацаанаас хойш хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг авахдаа энэ хуулийн 5.2-т заасны дагуу шинээр мэдүүлсэн хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг үндэслэн хянана.

6 дугаар зүйл. Бусад зүйл

6.1.Энэ хуулийн 4.1, 5.1-д заасны дагуухуулийнхариуцлагаас чөлөөлөгдөх хувь хүн, хуулийн этгээдэд ийнхүү чөлөөлөгдөхөөр заасан үндэслэлээр нь дахин эрүүгийн хэрэг үүсгэх, захиргааны хариуцлага хүлээлгэх, гүйцэтгэх ажил явуулахыг хориглоно.

6.2.Энэхуулийн6.1-д заасанхувь хүн, хуулийнэтгээдэдхолбогдохмэдээлэл, тэдниймэдүүлсэнсанхүүгийнболоналбантатварын, нийгмийндаатгалыншимтгэлийншинээр гаргасантайлан болон хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг,нөхөн мэдүүлсэн гаалийн мэдүүлэгт тус тус тусгагдсаналбантатварногдохорлого, орлогоосбусадалбантатварногдохзүйл, нийгмийн даатгалын шимтгэлногдоххөдөлмөрийн хөлс түүнтэй адилтгах орлого,тэдгээрийн эхүүсвэр, хэмжээ, үнэ, өртгийгнууцлахбөгөөднотлох баримт болгон ашиглахыгхориглоно.

6.3.Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор хувь хүн, хуулийн этгээд хуульд заасан татварын төрлөөр илүү төлөлт тайлагнах, улс, орон нутгийн төсвөөс аливаа авлага үүсгэхийг хориглоно.

6.4.Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон журмыг Засгийн газар батална.

7 дугаар зүйл. Хууль хүчин төгөлдөр болох

7.1.Энэ хуулийг батлагдсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

